

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
Таврійський державний агротехнологічний університет
Науково-дослідний інститут механізації землеробства півдня України
Рада молодих учених та студентів

Імус

Матеріали

Всеукраїнської науково-технічної
Інтернет-конференції студентів та магістрантів
за підсумками наукових досліджень 2013 року
«ПРОБЛЕМИ МЕХАНІЗАЦІЇ ТА ЕЛЕКТРИФІКАЦІЇ АПК»

Випуск I

Матеріали Всеукраїнської науково-технічної
Інтернет-конференції студентів та магістрантів
за підсумками наукових досліджень 2013 року
«ПРОБЛЕМИ МЕХАНІЗАЦІЇ ТА ЕЛЕКТРИФІКАЦІЇ АПК»

Мелітополь: ТДАТУ, 2014. - Випуск I. - 276 с.

До збірки ввійшли матеріали учасників науково-технічної Інтернет-конференції студентів та магістрантів за підсумками наукових досліджень 2013 року.

Представлені результати досліджень у галузі механізації АПК, енергетики, електропостачання, електротехнології, автоматизації сільськогосподарського виробництва, електромеханізації та переробки продукції сільського господарства.

Збірник призначений для викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів, фахівців, які працюють за даним напрямом.

Редакційна колегія:

- Надикто В.Т.* – чл.-кор. НААНУ, д.т.н., професор, директор НДІ Механізації землеробства півдня України
- Никифорова Л.Є.* – д.т.н., професор (декан Енергетичного факультету, завідувач кафедри "ЕТ в АПК");
- Дідур В.А.* – д.т.н., професор (завідувач кафедри "ГіТ");
- Діордієв В.Т.* – к.т.н., професор (завідувач кафедри "АСВ");
- Куценко Ю.М.* – к.т.н., доцент (завідувач кафедри "АЕП");
- Мунтян В.О.* – д.т.н., професор (завідувач кафедри "ЕСГ");
- Овчаров В.В.* – д.т.н., професор (завідувач кафедри "ТЗЕ").

РОБОЧА ГРУПА:

- Кашкаръов А.О.* - голова Ради молодих учених та студентів ТДАТУ, кафедра автоматизації сільськогосподарського виробництва;
- Вужицький А.В.* - кафедра автоматизованого електроприводу;
- Ігнатъєв Є.І.* - кафедра машиновикористання в землеробстві;
- Чорна Т.С.* - кафедра машиновикористання в землеробстві;

Матеріали розміщено на сайтах

<http://rada-tdatu.in.ua/> ⇒ Офіційна сторінка Ради молодих учених та студентів ТДАТУ

<http://nauka.tsatu.edu.ua/> ⇒ сторінка наукової роботи ТДАТУ

Адреса редакції:

ТДАТУ, Рада молодих учених та студентів

Просп. Б. Хмельницького 18,

м. Мелітополь, Запорізька обл.,

72312 Україна

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ МАТРИЧНОГО МОДУЛЮВАННЯ MATLAB SIMULATION ДЛЯ КЕРУВАННЯ ПРОЦЕСОМ КОНДИЦІОНУВАННЯ ПОВІТРЯ У ПРИМІЩЕННІ НА ОСНОВІ НЕЧІТКОЇ ЛОГІКИ

Гордевський М.С., Лобода О.І.

Навчально-виховний комплекс № 16,

Таврійський державний агротехнологічний університет

Робота присвячена питанням використання можливостей матричної лабораторії Matlab для керування процесом кондиціювання повітря у приміщенні на основі нечіткої логіки.

МОДЕЛЮВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ І ДИНАМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЕЛЕКТРОПРИВОДУ 245

Колесникова О.О., Квітка О.С., Квітка С.О.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Розглянуті аспекти моделювання енергетичних і динамічних показників електроприводів змінного струму сільськогосподарських машин.

АВТОМАТИЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТЕМПЕРАТУРНОГО РЕЖИМУ В СИЛОСАХ ЗЕРНОСХОВИЩА 248

Шаферова С.А., Постнікова М.В.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Застосована система автоматичного контролю температури зерна у силосах зерносховища

АНАЛІЗ СТАНУ ЕЛЕКТРИФІКАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ОЧИСТКИ ЗЕРНА НА ЗЕРНОПУНКТАХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ 250

Цигулярова В.В., Куценко Ю.М.

Таврійський державний агротехнологічний університет

У роботі розглянуто стан електрифікації процесів очистки зерна на зернопунктах фермерських господарств.

АНАЛИЗ СОВРЕМЕННЫХ СИСТЕМ КОРМЛЕНИЯ ПТИЦ В ПТИЦЕВОДСТВЕ 252

Яцьшина А.А., Куценко Ю.Н.

Таврический государственный агротехнологический университет

В статье рассмотрены современные системы кормления птиц в птицеводстве.

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ СИСТЕМ КЕРУВАННЯ НАСОСНИМИ АГРЕГАТАМИ 254

Подкур О.О., Вужицький А.В., Куценко Ю.М.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Проведено систематизацію та порівняльний аналіз схемних рішень систем керування насосними станціями. Приведені основні особливості при роботі різних систем керування автоматизованих станцій. Сформовані критерії для вибору ефективних конфігурацій системи керування.

УДК 658.011.56

АВТОМАТИЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТЕМПЕРАТУРНОГО РЕЖИМУ В СИЛОСАХ ЗЕРНОСХОВИЩА

Шаферова С.А., 4 курс,

Постнікова М.В., к.т.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: sofiyasheremet@mail.ru

e-mail: Marina_P1963@mail.ru

*Застосована система автоматичного контролю температури зерна
у силосах зерносховища*

Постановка проблеми. Основною умовою тривалого зберігання зерна без погіршення його якості є постійний контроль і керування температурним режимом. Необхідна розробка автоматичної системи контролю та керування температурним режимом зерна, що виключає втручання обслуговуючого персоналу і забезпечує з достатньою точністю підтримання температури зерна в заданих межах.

Аналіз останніх досліджень. Аналіз огляду технічної літератури [1-3] показав, що контроль за станом зерна проводиться або дистанційно за допомогою установки ДКТЕ або МАРС-1500, або за допомогою переносного приладу МП 8-320/6 на місці зберігання зерна. Недоліком таких систем контролю є їх часткова автоматизація, що вимагає втручання оперативного персоналу, а також неможливість активного впливу на температурний режим зерна.

Мета статті. Вирішити питання автоматичного контролю температурного режиму в силосах зерносховища.

Основні матеріали дослідження. Автоматичний контроль, реєстрацію і сигналізацію про перегрів зерна в силосах зерносховища може забезпечити установка МАРС-1500, яка широко використовується на елеваторах [1].

Установка МАРС-1500 працює за принципом послідовного обігання контрольованих точок з датчиками термометрами опору, які підключаються по шість штук у кожній кабельній термopідвіски в місцях зберігання зерна та контролю його температури. Кожен термометр опору підключають в плече вимірювального мосту. Напруга з діагоналі моста надходить в установку, де вона порівнюється з напругою мосту установок.

Блок-схема установки МАРС-1500 представлена на рисунку 1.

Установка МАРС-1500 складається з центрального пульта-шафи, випрямляча і місцевих блоків, які встановлюють в надсилосному корпусі в безпосередній близькості від силосів. До них підключають термopідвіски з датчиками-термометрами опору. Температура задається для кожної групи з шести термометрів опору, підключених до однієї термopідвіски.

При вимірюванні температура в контрольованих точках порівнюється з заданою. Якщо температура в контрольованій точці перевищує задану, здійснюється автоматична реєстрація відхилення від заданого режиму параметра із зазначеним номером точки і фактичної температури. Якщо в контрольованій точці температура піднялася до 35 °С, включається аварійна (світлова та звукова) сигналізація. Температура, час і номер точки реєструється на карті відхилення червоним кольором.

На початку кожного циклу опитування автоматично контролюються і перевіряються основні функції установки МАРС-1500. Схема установки виконана на герметизованих реле РМУГ, реле РСАМ, крокових шукачах і транзисторах.

Центральний пульт установки МАРС-1500 представляє собою шафу, в якому поміщаються релейні блоки, цифровий перетворювач, що забезпечує перетворення вимірюваної температури в цифрову величину і реєстратор відхилень. Для живлення кіл автоматики служить випрямляч (напруга живлення 220 В, 50 Гц трифазної мережі, випрямлена напруга 60 В).

У комплект поставки установки МАРС-1500 входять: центральний пульт, до складу якого входять блоки: керування циклом, календаря, перемикачів місцевих блоків, програму-

вання, сигнальних реле, керування, реле імітаторів, уставок, реле термopідвісок, реле датчиків, дешифратора, реле керування; підсилювач керування реєстратором відхилень; панелі перемикачів, сигналізації, керування, живлення, перемичок; комутатор механічний, набірне поле, реєстратор відхилень, цифровий перетворювач, осередок потужних ключів, реле часу, дзвінок, сигнальна лампа перевищення температури; місцеві блоки на 12 термopідвісок, число яких визначається залежно від числа точок виміру температури; запасні блоки реле імітаторів, реле термopідвісок, реле керування, а також місток вимірювальний; запасні частини: діоди, реле; технічна документація з докладним описом монтажу та умов експлуатації.

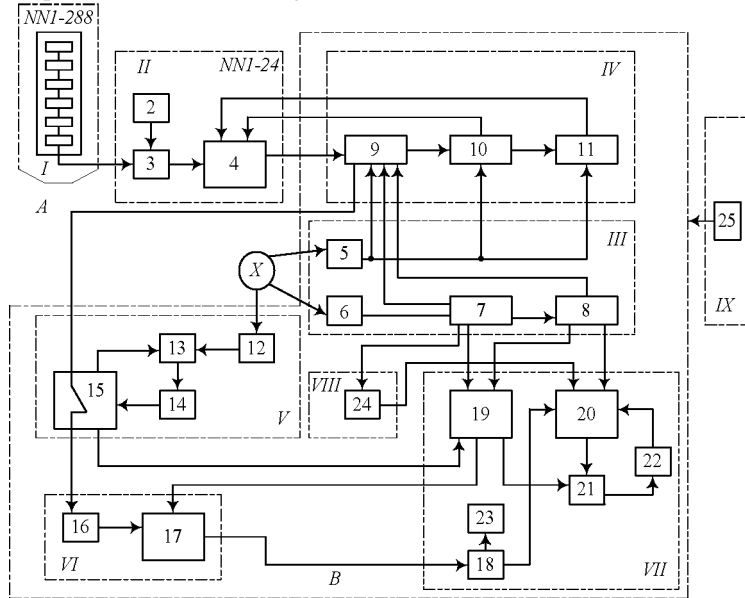

Рис. 1. Блок-схема установки МАРС-1500

6 - електричний годинник; 7 - схема початку циклу; 8 - механічний комутатор; 9 - комутатор терморезисторів; 10 - комутатор термopідвіски; 11 - комутатор місцевих блоків; 12 - блок вибору завдань температури; 13 - мостова схема нуль-органу; 14 - нуль-орган; 15 - реле РОІ; 16 - електронний міст; 17 - цифровий перетворювач; 18 - дешифратор; 19 - схема керування цифровим перетворювачем; 20 - схема керування печаткою дати, номери термopідвіски і показання температури; 21 - реєстратор відхилень; 22 - дисковий комутатор; 23 - сигналізація про підвищення температури понад +35 °С і несправності підвіски; 24 - пристрій електрокалендаря; 25 - електроживлення і захист установки МАРС-1500.

Висновок. Застосування системи автоматичного контролю температури зерна в силосах зерносховища дозволить забезпечити надійне зберігання зерна і виключити можливість перегріву і псування зерна [1-4]. Запропонована система контролю температури зерна дозволить також знизити частку ручної праці при експлуатації зерносховища.

Список використаних джерел

- 1 Птушкин А.Т. Автоматизация производственных процессов в отрасли хранения и переработки зерна / А.Т. Птушкин, О.А. Новицкий. - М.: Колос, 1979. - 335 с.
- 2 Юкши А.Е. Справочник работника элеваторной промышленности / А.Е. Юкши, Э.С. Хувес. - М.: Колос, 1983. - 304 с.
- 3 Юкши А.Е. Справочник по оборудованию элеваторов и складов / А.Е. Юкши. - М.: Колос, 1978. - 240 с.
- 4 Проблеми механізації зберігання і переробки зерна (стан і перспективи) // Пропозиція. - 2000 - №8-9 - С 86-88.
- 5 Сорочинский В.Ф. Послеуборочная обработка и хранение зерна / В.Ф. Сорочинский // Механизация электрификация с. х. - 2003. - №1. - С.10-13.
- 6 Кирпа Н.Я. Развитие оборудования и технологий первичной обработки, сушки и хранения зерна в хозяйствах АПК / Н.Я.Кирпа // Хранение и переработка зерна. - 2000. - №10. - С. 8-10.